

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.

Posamične števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. oemrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnilne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tisnilna Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Burna seja kranjskega deželnega zbora.

Posl. Ribnikar izključen. — Urednik „Slov. Naroda“ izgnan.

LJUBLJANA 28. (Izv.) Včerajšnja popoldanska seja deželnega zbora se je nadaljevala ob 9 zvečer in je trajala do poln 6 zjutraj. Proračunska debata je bila jako burna. Napredni poslanci so ostro napadali klerikalno deželno gospodarstvo in deželnega glavarja dr. Šusteršiča, češ da pristransko vodi zbornico seje. Prišlo je ponovno do ostrih spopadov in posl. Ribnikar je bil izključen od 3 sej. Do jako burnih prizorov je prišlo tudi med govorom posl. dr. Ravniharja, ki je temeljito razpravljal o deželnem gospodarstvu. Klerikalci so ostro napadali dr. Ravniharja, češ da je njegovo postopanje nemoralno, ker kot odgovorni urednik „Slov. Naroda“ pokriva s svojo imuniteto vse laži in obrekovanja tega lista. V tem se je oglasil v časnikarski loži urednik „Slov. Naroda“, Rasto Pustoslemšek, ter zaklical proti dr. Šusteršiču: „To ni res!“ Po teh besedah je nastal velikanski hrup. Klerikalni poslanci so grozili, da napadejo Pustoslemška. Deželni glavar dr. Šusteršič pa je v tem ukazal, naj sluge odstranijo Pustoslemška iz zbornice. Preden pa so prišli sluge, je Pustoslemšek že zapustil zbornico ob glasnih izrazih simpatije s strani občinstva na galeriji. — Razprava o proračunu se je potem nadaljevala in proračun je bil sprejet šele proti jutru z enim glasom večine.

LJUBLJANA 28. (Izv.) Z ozirom na to, da je klerikalna deželnozbornska večina sprejela pri razpravi o deželnem proračunu valic najodločnejšim protestom narodnaprednih poslancev tak način pokritja deželnega primankljaja, da mora biti po njem mesto Ljubljana gospodarski skoraj uničeno, je odposlal ljubljanski župan dr. Tavčar proti temu sklepu brzjojavni protest ministrskemu predsedniku grofu Štirgihu in voditelju finančnega ministrstva, baronu Englu. Protestna brzjojavka na tega poslednjega se glasi:

Večina kranjskega deželnega zbora je v včerajšnji nočni nočni seji sklepala o pokritju deželnega primankljaja in sprejela sklep, s katerim se polovica deželnega primankljaja v znesku 1 milijon 600.000 kron prevajalje na Ljubljano. Sam davek na užitekno se je zvišal za Ljubljano na 174%. S tem zvišanjem so prizadeali najubožnejši sloji prebivalstva. Takisto pa so z njim spremenjeni tudi temeljni užiteknozakupne pogodbe, ki sta jo prav kar sklenila mestna občina in erar. Protestiram proti temu brezsrčnemu izkoriščanju deželnega stolnega mesta in apeliram v polnem zaupanju na čut pravčnosti, ki ji je Vaša ekscelencija že opetovano blagovolila dati izraza napram Ljubljani.

Korupcija v mladočeški stranki.

Mladočeški podpirani iz vladnega dispozičjskega fonda.

PRAGA 28. (Izv.) „České Slovo“ priobčuje danes senzacionalno izjavo bivšega solastnika „Narodnih Listov“, brata bivšega ustanovitelja mladočeške stranke, Prokopa Grega, ki izjavlja, da so

vesti, da so Mladočeši dobivali podporo iz vladnega dispozičjskega fonda, popolnoma resnične. Dr. Kramar je sam v seji izvrševalnega odbora mladočeške stranke leta 1910. poudarjal, če hoče vlada imeti mladočeške glasove, da jih mora kupiti! Leta 1908. je povedal tedanji glavni urednik „Narodnih Listov“, posl. Anyž, da so Mladočeši dobili za volitve veliko denarja iz dispozičjskega fonda in da je v izvrševalnem odboru stranke predložil dr. Rašin račun in poudarjal, da se je mnogo denarja prirahnilo, kar se je potem porabilo za deficit pri dnevniku „Den“. Greger je potem meseca januarja očitil dr. Kramarju, da stranka dobiva denar od vlade, na kar pa mu je odgovoril dr. Kramar: „To ni nič čudnega. Saj imamo svojega ministra. In njegova dolžnost je, da skrbi za to, da zmagamo.“ Dr. Foit in dr. Rašin sta tudi potrdila, da je tedanji minister dr. Pacak preskrbel stranki 20.000 K, do čim sta pa dr. Fiedler in dr. Foit izjavila v „Narodnih Listih“, da sta ta deficit lista „Den“ pokrila iz svojega. — Ta izjava Prokopa Grega vzbuja v vseh političnih krogih, kakor je lahko umevno, velikansko senzacijo.

Goriški deželni zbor.

GORICA 28. (Kor.) Na dnevnem redu današnje seje so bili podani sledeči nujni predlogi: dr. Gregorin je predlagal, naj se sestavi strokovna komisija, ki bi študirala vprašanje uporabe žolčicev kot strovine za izdelavanje papirja; posl. Mikuš, za dovolitev 25odstotnega prispevka iz deželnih sredstev k stroškom za zgradbo mostu čez Idričico pri Dolnji Trebuši; posl. Prandi za izdajo zakona v svrhu omejitve špekulacije z zemljišči; posl. Cercituti v zadevi vzpostavitve bivše italijanske pravne fakultete in ustanovitve popolne italijanske univerze v Trstu.

Na dnevnem redu so bila nadalje poročila deželnega odbora: 1. resolucija, naj se ukrenejo potrebni koraki, da se doseže sankcija za zakonski načrt v zadevi stavnega reda za kraje v ravlini, ki je bil sklenjen v seji dne 10. februarja l. 1910.; 2. predlog, naj se sklene državni zakon, da sprejme država stroške za cepjenje osepnice; 3. predlog na dovolitev stroškov za napravo dveh vodnih sesak v Koteljani in St. Petru ob Soči; 4. predlog na ustanovitve poljedelskih nadaljevalnih šol na Goriškem. Vsi predlogi so bili sprejeti. Končeno se je razpravljalo o zakonskem načrtu o kolonski pogodbi. Poročevalec posl. dr. Bugatto je predlagal, naj se predlog sprejme. Posl. dr. Podgoršek je v imenu Slovenskega kluba predlagal, naj se načrt vrne kombiniranemu odseku v svrhu revizije slovenskega besedila in pa, da naj odsek poroča tekom 48 ur.

Posl. Cercituti je izjavil, da ta zakonski načrt še ni zrel za razpravo v zbornici, in je poudarjal, da velika važnost predloge zahteva še nadaljnjih študij in da se mora vsekakor tudi še predložiti komisiji zastopnikov veleposestnikov in kolonov ter izvedencev.

Zastopnik poljedelskega ministrstva, baron Usterrichter je opozarjal na to, da se je predloga že štiri leta temeljito študirala v ministrstvu, kateremu je bil bogat material na razpolago, in da bi nadaljnje študije go-

lovo ne dosegle nikakega drugega rezultata, nego je onl, ki ga vsebuje predlog.

Posl. Fon se je izjavil za takojšnji prehod v podrobno razpravo, nakar se je seja ob 3 pop. prekinila.

Zvečer se je seja nadaljevala in je posl. Cercituti umaknil svoj predlog, nakar je bil zakonski načrt o kolonski pogodbi sprejet. Seja se je končala okrog poln 11. — Značilno je bilo, da so za predlog na prehod v podrobno razpravo o kolonskem zakonu glasovali vsi italijanski poslanci in slovenski klerikalni novostreljari.

Češko-nemški spor. — Zboljšan položaj.

DUNAJ 28. (Izv.) Ministrski predsednik grof Štirgih je naslovil na nemškega češkega poslanca Pacherja in dr. Kramarja enaki pismi, v katerih izreka z ozirom na odpor, ki je nastal med Čehi in Nemci z ozirom na vladne upravne predloge, mnenje, naj češke in nemške stranke vsaka zate zavzame svoje stališče napram visdnemu elaboratu in o tem stališču obvestite ministrskega predsednika, na kar je vlada pripravljena izpremeniti, oziroma medlicirati svoje predloge. — Te pismi ste položaj znatno izpremenili. Nemški poslanci, ki bi bili jutri v Pragi sklenili, da se ne bi udeleževali pogajanj na podlagi sedanjih vladnih razlogov, bodo morda pripravljeni, podati vladi nove predloge. Prelom se na ta način morda le zavleče in ministrski predsednik morda doseže svoj namen, da premaga vsaj največje težave. V nemških krogih se vedno bolj množe protesti proti nemškemu „National-Verbandu“, češ da je popolnoma v službi vlade.

Atentat v Debrecinu. — Atentatorji ujeti?

BUDIMPEŠTA 28. (Izv.) Kakor se zatrjuje tu, je baje bukeška policija že na sledu atentatorjem in sta to baje vseučilniški dijak Caparau in pa neki ruski mornar Todorov. Madžarski listi so k celi stvari iznašli novo senzacijo. Pišejo namreč, da je z atentatom v zvezi grof Bobrinski. Pravilo, da se je grof Bobrinski na svojem povratku iz Marmaros Szigeta v Bukareštu sešel s tamkajšnjimi desperadi in sam najel atentatorje. Samoobsebi umevno je ta vest neumna izmišljotina. — Št. budimpeštanskih detektivov, dr. Nagy, se je danes zvečer odpeljal v Bukarešt.

Arnavtska deputacija pri cesarju. — Essad paša odlikovan.

DUNAJ 28. (Kor.) Cesar je danes dopoldne ob eni v Schönbrunnu sprejel v avdienci Essad pašo in 17 članov arnavtske deputacije. Essad paši je podelil cesar veliki križec cesar Franc Josipovega reda. — Essad paša in člani arnavtske deputacije so bili ob 2 popoldne pri ministru zunanjih zadev, grofu Berchtoldu, povabljeni na za-jutrek.

DUNAJ 28. (Kor.) „Neue Freie Presse“ poroča: Ob koncu avdience je rekel cesar arnavtski deputaciji: „Zelo sem se veselil, da sem vas videl, gospoda moja. Upam, da boste odšel složni in složno delali za svojo domovino. Če budo Albanci složni, je sreča Albanije zasigurana.“

Špijon Jandrič obsojen.

DUNAJ 28. (Izv.) Aleksander Jandrič je bil danes po dvadnevni razpravi obsojen zaradi špijonaze na 4 leta 9 mesecev težke ječe. Z ozirom na razmeroma nizko kaznen se splošno sodi, da si je Jandrič velik del

informacij, ki jih je podal nekemu generalnemu štabu, izmisli.

Albanski kralj v Petrogradu.

PETROGRAD 28. (Kor.) Albanskega kralja je sprejela danes carica-vdova v Aničkovi palači. Nato je posevil veliko kne-glujo Marijo Pavlovo in je pri njej zajtrkoval. Ob 7 zvečer se je odpeljal v Berolin. (Pripominjamo, da torej že avstrijski uradni korespondenčni urad imenuje princa Wieda albanskega — kralja! Avstrija je potemtakem že povišala „kneza“ v „kralja“.)

Avstrijsko-srbsko zbliznanje.

BELGRAD 28. (Izv.) V navzočnosti dunajskega srbskega poslanca Jovana Jovanovića se je vrtil danes ministrski svet, ki se je bavil z vprašanjem orijentalne železnice in pa z obnovitvijo avstrijsko-srbske trgovinske pogodbe. Velik pomen se pripisuje navzočnosti Jovanovića in splošno vlada upanje, da se ugodno rešijo ta za obe državi vелеvažna vprašanja.

Za zgradbo železniške zveze med postajama Štanjel in Divača.

Nujni predlog

deželnega poslanca dr. Gustava Gregorina in tovarišev v seji deželnega zbora goriškega dne 26. februarja 1914.

Že ponovno se je pečal naš deželni zbor z vprašanjem zgradbe železniške zveze med postajama Štanjel in Divača, katere železniška zveza bi bila velikega pomena ne le za one kraje, po katerih bi tekla železnica, ampak tudi za Goriško deželo, za sosedno Kranjsko deželo in za državo sploh, za poslednje posebno v stratežnem oziru, ker bi vezala zapadno mejo naravnost s Pulo. Zadolž se je pečal naš deželni zbor s tem vprašanjem v seji z dne 12. februarja 1912, v kateri je deželni odbor po za-čeljanju tehnično-železniškega odseka in sporazumom s trgovsko-obrtno zbornico v Gorici predlagal resolucijo, ki je bila tudi enoglasno sprejeta in s katero se je vnovič vabila visoka k. kr. vlada, naj resno vzame v poštev zgradbo omenjene železnice. Vladna predloga, predložena državnemu zboru v zadnjem zasedanju glede finančne udeležbe državnega zaklada pri zgradbi in obratu železnice pa ne le, da ni sprejela med železnice, ki se imajo zgraditi v bližnji bodočnosti, gori omenjene železnice, marveč predlaga zgradbo železnične zveze Opčine—Herpelje—Kozina, iz česar bi se dalo sklepati, da vlada ne misli več na zgradbo železnice med postajama Štanjel—Divača. V motivaciji glede zgradbe železniške zveze Opčine—Herpelje—Kozina se opira vlada le na to, da se more blago, ki prihaja iz severa po novih planinskih železnicah v Liro, ali pa, ki se mora prevažati iz Listre proti severu, spraviti najprej po stari železniški progi Opčine—Trst ali pa Herpelje—Kozina—Trst do morskega obrežja in potem zopet navzgor proti eni ali drugi strani na kraško planoto, kar da podružuje obrat ter močno obremenjuje železniško progo Opčine—Trst in državni kolodvor v Trstu.

Proti temu se da navedati, da bi železniška zveza med postajo Štanjel in Divača služila temu namenu v še večji meri, ker bi ta zveza v skupnosti z že obstoječimi progami bila glede litre, in posebno Pule, krajša, nego ona, ki bi se dosegla z zgradbo železniške zveze med postajama Opčine in Herpelje—Kozina. Ravnen tega pa ni dvoma,

— Mislim, da ne bo tako. milostivi gospod — je odgovoril služabnik. Na tleh v čolnu, ki je ves pomazan s krvjo, leži človek zelo sumljive vnanosti; ali je mrtev, vam ne morem povedati, premeknil se ni nič.

Tankred se je spomnil, da je enemu izmed napadalcev zadal s svojim mečem pošten udarec po prsih. Naj je bil torej oni človek še živ, ali pa že mrtev, vsekakor bi bilo morda policiji, če si ga ogleda, mogoče priti po njem na sled rokovanjem. Ukazal je slugi, naj ga povede do čolna.

V čolnu je ležal naš stari znanec Macaroni v veliki mlaki krvi, ki mu je tekla iz rane na prsih.

Na Tankredovo povelje so prenesli truplo na breg, in ko so ga preiskali natančneje, so našli, da življenje v njem ni še ugasnilo popolnoma. Srce je še nalahno bilo, koža je bila še nekoliko topla in iz široke rane je kapljala kri.

Na Tankredov nadaljnji ukaz so morali služabniki napraviti iz vej nosilnico. Na to nosilnico so položili nezvestnega ranjenca in ga odnesli v grad.

(Dalje.)

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman, Spisal Xavier de Montépin.

Številne strele s pištolami, ki so se čuli, kakor bi bili vojaki streljali, so slišali tudi ljudje v gradu Tankredove sestre in so dali povod moškemu služabništvu, med katerim sta se nahajala tudi gozdar in lovec, da so si preskrbeli svetiljke in baklje ter šli poizvedovat po vzroku tega streljanja.

Nihče ni slutil, da bi šlo za kako hudobno zasedo ali zavrtni umor, pač pa da gre za lovsko tatvino v večji meri, vsled česar je vzel vsak s seboj kako strelno orožje, da bi bilo v slučaju potrebe mogoče odbiti morebitni napad lovskih tatov.

Zelo so se začudili ljudje, ko so začuli glas markija d'Herouville, ki se je glasil z otoka sem. Nekaj jih je takoj odhitelo v grad, da povedo nadvojvodinji o dogodku, drugi so hiteli po čoln, ki ga je uporabljala grajska gospoda za zabavne vožnje po Seini, ostali pa so ostali na

obrežju s puško v roki, da bi odvrnili napad, ako bi pretil odkod.

Čoln je bil kmalu na licu mesta. Marki in stari brodnik sta stopila v čoln; Ali, ki je žalostno rezgetajoč iskal z očmi svojega utopljenega tovariša, pa je raje plaval proti bregu, kamor je tudi srečno dospel.

Kakih deset minut pozneje ste Tankreda sprejeli v gradu njegovi sestr, nadvojvodinja in Matilda, ki ste prestali zaradi njega neizrekljiv strah. Odvedli ste ga v njegovo sobo, kjer je bila peč toplo zakurjena in je bila zanj pripravljena suha obleka.

— V resnici, ljuba sestra — je rekel Tankred, ko se je preoblekel in stopil v vojvodinjinu sobo — pravi čudež je, da me ti in moja ljuba Matilda še vidite živvega. Bog me je očividno varoval. Zavrtno so mi lopovi stregli po življenju; moj zvesti sluga in moj ubogi Hadži sta izgubila pri tem svoje življenje.

Vojvodinja je nujno prosila svojega brata, naj jej natančno opiše dogodek, ki se mu je pravkar pripetil. Ustregel jej je in je potem začel razmotrivati, kdo bi bil pač oni, ki ga je tako zavrtno napadel. Glas, ki je zaklical njegovo ime, je govo-

ril o sovraštvu in maščevanju. Kolikor pa je vedel on sam, ni imel nobenega sovražnika. Seveda se je v svojih razmotrivanjih spomnil tudi barona Lascarsa; vendar pa ni mislil, da bi bil lupež mogel pasti že tako globoko, da bi si hotel nakopati nase zločin zavrtnega morilca.

Druge jutro zgodaj je zapustil Tankred v spremstvu dveh služabnikov na konju grad, da bi si podnevu ogledal pozorišče nočnega boja, v katerem bi bil kmalu izgubil svoje življenje. Ko je tako zločno jahal ob slikovitih Seinih bregovih ob reki navzdol, sta se mu zdela naravnost čudna tišina in mir, ki sta vladala na reki in bila v prav tako nenavadnem nasprotju z nasilnimi in krvavimi dogodki prošle noči. V bližini otoka mu je prišel naproti neki vojvodinjin služabnik, ki je odšel že pred njim na nočno bojišče. Mož je bil videti zelo razburjen.

Gospod marki — je nagovoril sluga markija — pravkar sem odkril nekaj, kar nas, kakor mislim, dovede na sled morilskih rokovanj. Kakih petsto korakov odtod se je med trstjem v reki zaustavil čoln.

— Najbrž bo to čoln kakega ribiča — je pripomnil marki.

da bi bila zveza med postajama Stanjel in Divača naravnost velikega gospodarskega pomena, ne le za najrodovitnejši del Krasa, ampak tudi za bližnjo Vipavsko dolino in za Senožski okraj. Posebno pa za poslednji, ako bi se enkrat ustvarila zveza od zahlevane železniške zveze in sicer od Štorij preko Senožč v Postojno. Na vsak način bi pa tudi železnica sama imela veliko korist od lokalnega prometa, ki bi bil še precej znaten, kakor je to bilo s podalki dokazano v vlogi kraške županske zveze na tržiško ravnateljstvo državnih železnic, kakor vloga, kakor se zdi, ni bila predložena visokemu c. kr. železniškemu ministru, kajti sicer si podpisani ne morejo misliti, da bi se bilo moglo poslednje odločiti za zvezo Opčine—Herpelje—Kozina. Ali z zvezo Stanjel—Divača ne bi se okoristila državna železnica samo z lokalnim prometom navedenih okrajev, marveč bi pritegnila na se še promet blaga, ki prihaja od severa po južni železnici, najmanj od Ljubljane naprej in katero blago je namenjeno v Gorico oziroma v Italijo, kar bi bilo tudi velikega pomena za reabilitacijo te zveze. Ako se pa zgradi železniška zveza Opčine—Herpelje—Kozina, ni pričakovati, da bi se blago, prihajajoče po južni železnici od Ljubljane dol, prevažalo od Divače naprej na Herpelje, od tam na Opčine in dalje v Gorico, ker bi bila ta proga daljša.

Sledilci je omenjati, da bi bila zveza Stanjel—Divača tudi v strateškem oziru primernejša, ker bi bila proti sovražnim napadom boljše zavarovana, nego zveza Opčine—Herpelje—Kozina. Z modernimi ladijskimi topovi se zamore namreč z morja naravnost obstreljevati železniško progo, ki bi vodila od Opčine do Herpelje, ter bi bili vojaški transporti med zapadno mejo in Pulo, ki bi morali iti preko Opčine, naravnost v nevarnosti.

Iz vseh teh razlogov smatrajo podpisani, da bi bilo v splošnem interesu, ako bi vlada odstopila od nameravane železniške zveze Opčine—Herpelje—Kozina, ter sprejela železniško zvezo Stanjel—Divača, ali pa predlagala zraven prve tudi zgradbo druge.

Podpisani predlagajo torej:

n u j u o

Visoki deželni zbor skleni:

1) pozivlja se visoka c. kr. vlada, naj med železniške proge, ki se imajo na državne stroške zgraditi v bližnji bodočnosti, sprejme namesto železniške proge Opčine—Herpelje—Kozina, ali pa event. tudi zraven te poslednje, železniško progo med postajama Stanjel—Divača;

2) nalaga se deželnemu odboru, da nemudoma stori vse potrebne korake pri vseh odločitvah faktorjih v to vrhu;

3) da se ima deželni odbor obrniti do vseh državnih poslancev Gorliške in tudi do vseh poslancev na tem vprašanju zainteresirane Kranjske kronovine s prošnjo, da se v državnem zboru z vso verno zavamejo za to vprašanje.

Domače vesti.

Uredništvo našega lista se je včeraj preselilo v nove prostore v ulici Sv. Franciška št. 20. Preselili se imajo še samo interatni oddelek. Radi selitve nimamo mogli današnje številke prirediti v večjem obsegu.

Odborova seja političnega društva „Edinosti“ se bo vršila v ponedeljek, dne 2. marca t. l., točno ob 3 popoldne, v „Slovanski Citalnici“. Vabilen so vsi gg. odborali, namestniki in deželni poslanci, da se te seje gotovo udeležijo.

Imenovanje. Dr. Andrej Novak je imenovan za okrajnega sodnika extra statum in voditelja okrajnega sodišča v Komou.

Italijanska požrtvovalnost za „Lego Nazionale“ in naša brezbriznost za Ciril-Metodovo Družbo. Požrtvovalnost naših

Italijanov za „Lego Nazionale“, katero ste omenili že v sobotni številki, je res občudovanja vredna. Vsaka številka „Piccola“ prinaša celo kolono imen darovalcev večjih in manjših zneskov. Zato tudi ni čuda, da izkazuje samo Trst preko 250.000 t. l. četrtilijona kron letnih prispevkov za to Slovane raznarodujoče društvo. Tekom pusta so se po vseh mestih, mestecih in gnezdih Primorja in Dalmacije, kjerkoli prebiva kak Italijan, vršili plesi v prid „Lega“, pred katerih uspehi mora pač vsak Slovan, ki občuti za naš narod pogubno delovanje tega zakletega društva, dobiti — respekt. Povsod izkazane svote od 2000 pa do 14.000 kron čistega dobička! Ob takih dohodkih prič lahko odpira „Lega Nazionale“ svoje raznarodovalnice v slovenskih in hrvatskih vaseh Primorja in lovi naše otročice v svoje „recreatorije“. Marikdo pravi: „Eh, raj to ni tukajšnji denar, te svote prihajajo po večini iz — Italije!“ Saba tolažba! Kaj pa nas to briga, od kje in odkod denar prihaja? Denar je tu, in s tem moramo računati — in mi, Slovenci, kako v tem pogledu posnemamo Italijane? V Trstu prireja naša mladina že skozi deset let vsakoletni veliki Ciril-Metodov ples, katerega čisti dobiček se deli po polovici za slovensko in hrvatsko Družbo. Ta ples napreduje od leta do leta. Lani je u. pr. vrgel K 8600 — čistega dobička. Glede letošnjega še niso računali sklenjeni, a gotovo za lanskim ne bo veliko zaostajal. Sedaj pa pogledimo, kako ostala Slovenija v tem pogledu posnema — Trst. Od več krajev — v kolikor smo to zasledovali — so edino v Gorici letos prvič priredili Ciril-Metodov ples. V našem središču — belu Ljubljani — je bilo tekom pusta sicer vseh mogočih plesnih prireditev, ali o Ciril-Metodovem plesu pa ni bilo niti ne duha ne sluha. Tak ples bi bil za Ljubljano najbrže premalo — nobel! Slovenski metropoli so vestno sledila vsa druga mesta: Kranj, Novo mesto, Idrija itd. Seveda, riba pri glavi — smrdi! — Oziroma pa se tudi v naš opevani zeleni Štajer, kjer je ljudstvo, kakor se vedno poudarja, izmed vseh Slovencev materialno najbolje situirano. Ali vidimo morda v Celju, Mariboru in drugih spodnještajerskih mestih kako intenzivno delovanje za Družbo? Kaj še! Intenzivni so pač v medsebojnem preklanju in prerekanju za „svetovna načela in naziranja“ — za „klerikalizem“ in „liberalizem“, nasproti obrambnim društvom so pa z majhnimi, častitimi izjemami pravi „pravilni“ zasnanci. To dokazuje tudi vsakoletni izkaz Družbe. Škorp pol milijona Slovencev šteje Spodnji Štajer, a za Družbo nabere 60.000 tržaških Slovencev skoraj tlikrat toliko, ako tudi ti zadeji obstoje skoraj po 90%, iz delavstva in raznih slojev. — In Štajerci so obmejni Slovenci. Čujejo se vedno pritožbe, da jim Nemec sili ne le pri vratih, temveč že skozi okno v njih lastni dom. Namesto napredka, povsod nazadovanje. A ti obmejni Slovenci so imeli tekom pusta razne plesne, a nobene za — Družbo sv. Cirila in Metode! — Pa tudi po Primorskem je še raznih krajev, kjer pogrešamo omenjenih prireditev. — Številke, katere izkazuje Italijanska agnost in požrtvovalnost za „Lego Nazionale“, naj nas že vedno enkrat zbude iz malčnosti in zaspanosti, in poprimimo se vztrajno dela za našo miljenko — „Družbo sv. Cirila in Metode“, ako nečemo, da nas neš nasilni, mogočni in bogati sovražnik nekega lepega dne ne prežene izpred domačega praga.

Vzor narodnega zavoda. Z Dunaja smo prejeli: Med denarnimi zavodi, ki izdatno podpirajo Ciril-Metodovo družbo, pravi brezdomno „Prva češka zavarovalnica za življenje“ v Trstu. Ne samo, da sklepa zavarovanja v prid Ciril-Metodovi družbi, ampak je tudi stalna odjemalka legitimacijskih listov, ki jih je v prid „Družbe sv. Cirila in Metode“ založilo društvo svob. slov. akademikov „Sava“ na Dunaju. In s tem je že na-

klonila ta zavarovalnica naši šolski družbi preko 1200 K. — Dejstvo, da je še mnogo Slovencev zavarovanih pri tujih zavodih, ki podpirajo tuje, naše narodne nasprotnike, se ne more dovolj grajati, in želeli bi bilo, da bi vsak brezbriznež uideel greh in škodo, ki jo je napravil svojemu narodu. — „Narod sebi!“ in „Svoji k svojim!“ bodi naše geslo vedno in povsod. Kakor „Prva češka“, tako naj bi se vsak rodoljub, ki mu leži na srcu ohranitev našega naroda, poudaril in blagor mile domovine, ob vsaki priliki postavil v službo narodne obrambe! Le tako, če vsak sodeluje, in vselej, je uspeh zagotovljen! — Slovenci! Podpirajte le narodne zavode in domače trdnice in ko vam je izbirati zavarovalnico, obrnite se na „Prvo češko“ v Trstu! Zgoraj omenjena dejstva vam morajo priporočati ta res vzorni narodni zavod. Če podprate nje, vzdržate obenem i našo šolsko družbo. Naj bi si jo drugi denarni zavodi vzeli za zgled!

Manom Antona Aškercu bo posvečen gotovo lep večer, ki ga priredi slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju dne 11. marca t. l. Komaj je Anton Aškerc zatisnil oči in že smo ga skoro pozabili. In vendar je bil on skoro edini, gotovo pa največji, ki je kot epik izpolnil občutno vrzel v slovenski poeziji; slovenski mladini, živeči v današnjih razmerah, pa bi ne mogli pokazati silnejšega zgleda kakor njega — moža, ki kljub prigovarjanjem, obljubam in pritiskom od različnih strani ni odstopil od svojega svetovnega naziranja niti pod. Oboje — Antona Aškercu kot pesnika in kot človeka — hoče proslaviti akademična mladina, združena v „Sloveniji“, in prepričani smo, da se temu slavlju pridruži ne le ostalo slovensko dijaštvo, ampak vsa slovenska kolonija na Dunaju. — Da se spominjamo pokojnega pesnika proslavi kar najčastnejše, je naprosila „Slovenija“ za sodelovanje naše najboljši, na Dunaju bivaajoče umetnike in izbornega poznavalca Aškercovega, g. dr. Ivana Prijatelja, poleg katerega sodelujejo: gospa Jeanette pl. Fodranspergova, gg. Josip Rjavac, Ignacij Gruden, Anton Neifart ter dijaški salonski orkester. Kraj in spored objavimo tekom prihodnjega tedna.

Umanzanosti tržaških Židov. Kakor bi Kulu v svojem vmanzanem glasilu ne bil dovolj neš narodnosti, je te dni prevzelo glasilo tržaških Judov v svoje predale par notic, v katerih skuša sramotiti revne slovenske služkinje in nas vse s tem, da nas opetovano nazivlje s „člavi“, a slovenske služkinje za navadne lahkoživke! Makakoviči so prešli, kakor se vidi, iz Kutlovega repa tudi na Mayerjevo smetišče. „Independent“ nas napada v bolj dostojni obliki ter nam očita, da posejamo laška gledališča in puščamo, da naše lastno propada. S tem listom bi se dalo še razpravljati, ko bi ne bil zateleban v svojo Italijana, ki je po njega pisavi (ne po mnenju) izključna vladarica v Trstu! Potejevanje naše narodnosti v Trstu je v krvi vseh lastnih novinarjev! — Na to stran ni niti vredno prepirati se z njimi, a umazanosti, kakorine rabijo nekatera pod'a glasila, presegajo vse meje nedostojnosti. Mi bi lahko vračali mlo za drago, ker nam je poznanih stolne umazanosti iz tabora nasprotnikov, a se ne ponižujemo v to, ker nečemo radi potamenznih slučajev žaliti vsega laškega meščanstva, kakor delajo to velekulturni lahoniki novinarji!

Koncert pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku dne 15. februarja. K onim redkim pevskim društvom na tržaškem ozemlju, ki gojijo resno petje, spada brezdomno v prvi vrsti proseški „Hajdrih“. Njegov navdušan in požrtvovalni pevovodja, g. Čbje, je zelo agilen mladenič in ne šteti strudom ter stopa pogumno po poti pevske umetnosti. Dosegel pa je do sedaj s svojim društvom tudi prav lepe uspehe; spominjam se zlasti izvajanja težke jubilejske

skladbe „Ecce dolor“!..., ki me je nad vse presenetilo, in zato si nisem mogel kaj, da ne bi šel poslušat tudi zadnjič tistih vrlih pevcev in pevke.

Jedro pevkega društva „Hajdrih“ tvori mešan zbor. Krepi ali, dobri basi in pa krasen sopran, med katerimi se zlasti odlikuje sopranska solistka, gos. Gorupova. Mešani zbor je izvajal vse svoje točke hvalevredno. Ugajale so narodne pesmi, Viharjevi „Proletni zvuci“, so se peli zelo natančno in lepo zaokroženo, in tudi doslej silni Gerbičev zbor „Po zimi“ je lep uspel. Palmo pa je odnesel mešani zbor s Schwabovo „Kanglico“. Ta ljubka, sicer pa nič kaj globoka skladba, zapuščena svoj prijetni viš, ki tudi na tem koncertu ni izostala. Orkester je pri izvajanju te skladbe doprinesel svoje, tako da nam je bila podana v svoji priprosto-mehki celoti.

Manj srečen je bil pevovodja v izbihi komada za moški zbor. Adamičeva „Pesem o beli hišici“ — Adamič nam je ustvaril mnogo boljših pesmi — ima pretežke postopke za prvi tenor. To se je občutilo pri izvajanju, ki seveda ni moglo izeti zaželjenega efekta. Zato pa je bil toliko boljši ženski zbor z Volaričev „Divjo rožico“. Dasi je skladba stara, vendar se prikuplja vled žive melodike. Ali je mogel ženski zbor peti kak drug dvospev? Kje naj ga vzamemo, ko slovenska glasbena literatura vse dvo-speve našteje lahko na prstih!

Ostali del programa je izpolnil orkester. Posebno mi je omeniti koračnico „Tržaški okolici“, ki jo je uglašil domačin g. Dragotin Starec. Skladba je ugajala in se je morala na splošno željo ponoviti ob splošnih živoklicah skladatelja.

Zabavni del večera je stal v znamenju predpusta. Na sporedu bi moralo biti vidljivo, da zadnja točka, šaljiva spevolga, ni spadala h koncertu, in potem bi marsikatero kritikanje izostalo. Spevolga „Pri krmarju Zlutorogu“ je bila v zadnjem hipu toliko glede besedila kolikor glede glasbene strani ad hoc prirejena od g. Čbica zamega, a izvajanje je trpelo na utrujenju pevcev-igralcev. Dasi je igra nudila poslušalcem nekaj zabave, vendar bi si tudi za zabavni del želeli kaj boljšega.

V glavnem smo pa odnesli vsi dober vtis o koncertu, in to naj bo pevskega zboru v čast, pevovodji pa v izpodbudo k nadaljnjemu, marljivemu delovanju za dviganje naše lepe pesmi.

V. M.

I. Primorska krčmarska zadruga v Trstu je imela svoj redni občni zbor dne 14. 11. 1913. Navzočih je bilo nad 30 članov. Predsednik g. Filip Ivančič je bil pozdravljen navzoče, naglasujoč, kako koristna je ta zadruga za krčmarje v Trstu in okolici. Sledilo je poročilo tajnika, ki je bilo sprejeto soglasno. Iz blagajnikovega poročila je bilo razvidno, da se je to mlado društvo pridobilo v teku treh let svojega delovanja približno 12.000 K premoženja. Ob raznih predlogih in željah se je razpravljalo vprašanje, kako bi si društvo ustano-vilo tovarno pokalico, kar bi bilo velikega pomena za zidrgo. Videč pa, da bi nova tovarna stala veliko denarja, se je pooblastilo novizvoljeni odbor, naj stopi v dogovor s tovarno Adria, ki je bila last g. Sirca, poseznika v Dutovljah. Ta ideja je obrodila sad, ker je prišlo do tega, da je zadruga kupila to tovarno. Sedaj pa je dolžnost vseh narodnih gostilničarjev Slovencev in Hrvatov, da pristopijo kot člani, ker to bo v veliko korist za našo krčmarsko obrt. Delež iznosa samo 10 K. Vodstvo zadruge je bilo primorano po nameri drugih tovarnih sodovke, da ustanove kartei, kar bi bilo slabo za krčmarje in za konsumente, ker bi bila, produkcija dr. žja. S tem koračkom pa smo se osamovojili. Zato pozivljamo še enkrat naše krčmarje, naj v emulmentnem svojem interesu pristopijo k zadruzi. Po vsem dosedanjem delovanju je razvidno, da je zadruga res v dobrih rokah. V novi odbor so bili izvoljeni: Anton Mihavec, predsednik, Filip Ivančič podpredsednik, Ivo Bolonč tajnik, Mate Tomaž blagajnik, Fran Štancar, Leopold Sirca, Josip Katalan, Frano Dvornik in Matija Kalin odborniki. V nadzorništvu so: dr. Edvard Slavik (predsednik), Josip Dominec, Gregor Zidar, Aute Penič in Josip Pavla. Z ustanovitvijo te zadruge je napravljen zopet korak v spopolnjenje naše gospodarske organizacije, ki bo tem izdatnejši, čim več podpore bo zadruga dobivala od našega krčmarskega stanu in od vse naše javnosti, ki naj ima vedno pred očmi resnico, da po gospodarska osamosvoja je največa povspesjevalnica narodnega in političnega oamosvojenja!

Oddaja prašičkov čistega Heševga plemena. „Tržšča kmetijska družba“ odda svinjice in mrjačke gori navedene pasme tistemu posetniku, članu družbe, ki ima za

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPORITELN PODRUŽNICA V TRSTU
via del Pontonasso 5. — — via Nuova 15.
Vloge na knjižice 4-41 0 po odložit-
in na tekoči račun 4-41 2 0 dan toku.
Stalne vloge in vloge po tekočem računu
po dogovoru najugodnejše.
VADJE IN KAVOJE — — — MENJALNICA.
Uradna ura od 9.—12. v. dop. in 2.3.—8. pop.

PODLISTEK

Slovensko gledališče

K premijeri Gospod Senator.

S to predstavo bo repertoar našega gledališča bogatejši za igro, ki je imela na vseh velikih odrih lep uspeh in splošno priznanje. Schöthan in Kadelburg, avtorja te igre, sta na našem odru že stara znanca, in sicer ljuba znanca, ker se v svojih igrh odlikujeta toliko z zdravim humorjem kolikor tudi z dovršeno dramsko tehniko.

Veseloigra „Gospod senator“ spada — lahko rečemo — med najboljše igre, kar sta jih ustvarila ta dva pisatelja.

Tu ne kulminirajo začasni zunajni efekti, ampak to je tipično obdelana igra, v kateri je vsaka posamezna oseba v podrobnosti ostro obrtana in karakterizirana. Tu ne gre samo za to, da se z nelagodnostjo dramske tehnike in s pitilni dovolji vabujajo salve smeha, ampak v tej veseligrbi se razvija dejanje popolnoma naravno — brez pretiravanja.

V gledalcu vzbuja smeh in zabavo to, da gleda na odru tipe, kakršne gleda vsak dan v navadnem življenju: tipe z zastarelimi

idejami in nazori, ki mislijo, da je samo to pravilno in dobro, kar oni hočejo.

Tak je senator, ki se je povzdignil od navadnega kramarja do uglednega družabnega stališča, ki ima v gledališču stalno svojo ložo, in to samo zato, da po večerji v nji par uric sladko — predremi, ker mu je to nujna potreba. Ta človek pa je v svoji družini pravi despot in tiran. V njegovi hiši se sme zgoditi in delati — samo to, kar on hoče. Nihče od njegovih ne sme imeti svoje lastne volje in svojega lastnega mnenja, ker to bi bila formalna revolucija v srečnem družinskem življenju gospoda senatorja. In kaj takega se ne sme zgoditi.

Soproga gospoda senatorja, s katero živi v zakonu že 27 let, se popolnoma ritinja z njegovimi nazori in postopanjem. Ravnotako njegova omožena hči, ki se ne more ogreči za nobeno stvar na svetu.

Izjemni sta druga hči, ki še ni omožena, in pa sin, ki se je na veliko nesrečo gospoda senatorja, zaljubil v lepo in dostojno dekle, ki je odgojiteljica, a po nazorih gospoda senatorja je to proti dobri vzgoji in morali.

Njegov zet, ki je bil poprej živahen in vesel človek, je sedaj igrača in metla v rokah gospoda senatorja.

Zato je dobil na dan poroke od svojega tasta velik kup vrednostnih papirjev in velike škarje, „s katerimi reže kupone“.

Seveda je za te papirje prodal svoj možki ponos in svoj „jaz“.

Je sicer oženjen, vendar nima žene, ker je svojo hčer gospod senator pridržal — za se!

V pravem času pa prihaja dr. Gering, poseza v to solično življenje in provcira v tej častni družini pravo rodbinsko revolucijo.

Senator noče nikakor dovoliti, da bi se njegov sin poročil s preprosto odgojiteljico, ker to ni dostojno za gospoda senatorja in njegovega sina.

Ko mu pa dr. Gering dokazuje, da je bilo v življenju že dosti slučajev, ko so se celo knežji sinovi poročili z odgojiteljicami, mu senator odgovarja ponosno: „Za mo-goče, toda nikoli ne z senatorskimi.“

Je zdaj začelja delovanje dra. Geringa, ki na duhoviti način privede stvar do tega, da senator dovolj svojemu sinu to poroko, a Geringu daje svojo mlajšo hčer za ženo s poučkom, da se sme v njegovi hiši zgoditi vselej ravno to, kar on hoče. Tako se igra zaključuje na lep in duhoviti način.

Igra kot taka je izborna in bo gotovo zelo ugajala novemu gledališkemu občinstvu, ki najde par ur zabave v zdravem in neprisljfenem humorju. V igri sodelujejo naše prve moči.

Josip Toplak.

to vzoren, primeren stisljak. Oddajajo se brezplačno z namenom, da se ta pasma, ki se je pri nas prav dobro obnesla, še bolj razširi. Pogoj je, da jih obdrži za plemo, dokler so sposobni. Kdor jih želi imeti, naj se oglasi najkasneje do 3. marca v družbeni pisarni ul. G. Galatti 14. II, kjer dobi natančnejša pojasnila.

Sadna drevesca, kakor hruške, jablan, marelice in breskve, kakih 50 kom. po 70 vin. ima še oddati „Tržaška kmetijska družba“. Kdor jih želi, naj se zgleda v družbeni pisarni ul. G. Galatti 14. II.

Nakaznice v frankih, markah in lirah šterlinah. C. kr. pošto in brzojavno ravnanje nam javlja, da s 1. marcem stopijo zopet v veljavo poprejšnje preračunovalne razmere glede nakaznic, izpostavljenih v frankih, markah in lirah šterlinah, torej: 100 frankov = 95.50 K, 100 mark = 117.80 K, 1 lira šterlina = 24.06. Odlej se morejo torej zopet splošno uporabljati preračunovalne tablice za nakaznice, namenjene v inozemstvo, ki jih je treba izpostaviti v tuj valuti.

Tržaška mala kronika.

Trst, 28. februarja

Nasilnež. Kočljaz Karel Mayerberger, star 26 let, stanujoč v ulici della Fabbrica št. 9, je šel včeraj dopoldne na mestni magistrat. Imel je opravka pri tajniku občinskega sveta, dr. Gentilu, da bi dobil neko dovoljenje. Ker pa ni dobil, česar je zahteval, je začel razsajati in psovati omenjenega uradnika. Prišel je mestni stražar, da bi ga bil pomiril, a ni vse nič pomagalo. Ko mu je stražar napovedal aretacijo in ga hotel odpeljati, se je upiral na vso moč. Prilil je moral še en stražnik. Ko sta ga mestna stražnika pripeljala na staromestni policijski komisariat, je zopet tamkaj razsajal, dokler ga niso spravili v luknjo. Na policiji je bil kaznovan z osemimi dnevi, ostalo dobi na sodišču.

Neznani utopljenec. Pred nekaj dnevi so našli na pešcu pri Grad. za mrtvo moško truplo. Utopljenec je bil oblečen v črno obleko, je imel perilo zaznamovano s črkama „L. P.“ in je imel v žepu listnico s 574 K denarja, na kateri ste bili isti začetnici. Truplo je bilo vsaj pet dni v vodi.

Na nevarnega tlička je naleklo včeraj orožništvo v Devinu. Bil je to neki Henrik Barufaldi, rodom iz Mantove, ki ga je varnostna oblast zasledovala že cela štiri leta, a se je je znal vedno pravčasno umekniti. Sedaj pa so ga vendar zalotili devinski orožniki in so našli pri njem različno vlomilno orodje. Toda Barufaldi se ni dal tako lahko prijeti. Srgal je orožniku balonet s puške in žulim napadel drugega orožnika, Josipa Paladina, in ga rani na levem očesu, potem pa pobegnil. Za njim sta se spustila v dir oba orožnika in tudi nekaj kmetov, ki so videli ves prizor. Barufaldi pa je po tečaju iz žepa revolver ter začel streljati na svoje zasledovalce, kar je le-te toliko zadržalo, da je lopov v tem pobegnil. Po sreči ni bil nihče zadet. Barufaldi je visoke, vitke postave, rjavavega, podolgastega lica, nekoliko orlovakega nosu, ima majhne, prišitane črne brke in črne oči. Ko je pobegnil, je bil brez klobuka in povrhnjaka. Najbrž je tudi lahko ranjen.

Društvene vesti.

Peško društvo „Adrija“ v Barkovljah. Danes, dne 1. marca, ob 3.30 popoldne bo nadaljevanje občnega zbora, ki se je vršil dne 1. februarja. Vabljeni so vsi člani, delujoči in podporni člani ter drugi prijatelji društva, da pridejo polnoštevilno in točno.

Tržaško podporno in bralno društvo razpisuje svojim članom, da društveni zbirnik ordinira vsak delavnik od 10 do 11 zjutraj ter ob sredah ob 6.30 zvečer, kakor tudi ob sobotah od 6-7 zvečer v društvenih prostorih v ulici Torre Bianca št. 41. I. Odber.

Kolonjska podružnica CMD sklicuje za danes, dne 1. marca ob 3. popoldne v prostorih novega vitca I. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsednika in predsedalce, 2) Poročilo tajnika, 3) Poročilo blagajnika, 4) Volitev novega odbora, 5) Slučajnosti. Po občnem zboru se vrši v istih prostorih v korist podružnice čajev večer.

Petindvajsetletni redni občni zbor pevskega društva „Velesla“ v Škedenju se bo vršil v nedeljo, dne 8. marca 1914, ob 3. popoldne z dnevnim redom: 1) Nagovor predsednika, 2) Poročilo tajnika, 3) Poročilo blagajnika, 4) Slučajnosti, 5) Volitev odbora. — Po občnem zboru pevska zabava v gosli in „Gospodarskega društva“ v Škedenju.

Trgovsko izobraževalno društvo bo imelo dne 8. t. m. ob 10. popoldne nadaljevanje dne 12. oktobra 1913. pretrganega občnega zbora. Ako zbor ob določenih urah ne bi bil sklepčen, se vrši uto pozneje nadaljevanje zborovanja brez čezra na število navzočih.

Ženska CM pod. v Trstu priredi v nedeljo 8. t. m. ob 5. popoldne v telovadnici CM šole pri Sv. Jakobu predstavo v pokritje stroškov za „božičnico“. Uprizori se Meškova „Mat“, ki jo bo proizvajal iz posebne prilagoditve dramskega odseka vrdejskega Sokola. Vljudo vas vabimo, pridite vsi, komur je le možno, ker že igra sama nudi izrednega užitka, kajti preveča jo toli žarka domovinska ljubav, da mora vžgati še tako mrzlo srce. Da se tudi razmeroma prav dobro proizvaža, smo zadnjič videli na vrdejskem odru. Čisti dobilek je namenjen v pokritje stroškov za božičnico, za katere se je letos izdalo nad 3000 K, a katere svote ni bilo nikakor možno nabrati na poje, četudi so se naše pridne Cirilovke jako trudile za to. Upamo torej prav gotovo, da se vsakdo udeleži te lepe predstave in prinese še mal dar domu na oltar.

V sredo 4. t. m. ob 5. odbojarske seje ženske CM pod. v Trstu v šoli na Arquidottu. Predmet važen, zato je želeli popolne vdeležbe.

Narodna delavska organizacija

Podružnica NDO pri Sv. Jakobu sklicuje za danes 1. marca ob 10. popoldne javen shod v dvorani Delavskega kons. društva pri Sv. Jakobu. Dnevni red: 1) Položaj organizacije in snovanje novih skupin, 2) delovanje podružnice in vprašanje podpor, 3) občni zbor deželne organizacije v Trstu, 4) slučajnosti. — Vabimo šentjakobsko delavstvo, da se v občnem številu udeleži tega shoda.

Zveza jugosl. lesnih delavcev vabi svoje člane na sestanek, ki bo v torek ob 7 zvečer v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška št. 2.

Zidarska skupina. Za sredo ob 6 zvečer sklicuje zidarska skupina važen sestanek v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška št. 2. Razpravljalo se bo na njem o bodočem občnem zboru skupine in o zidarskih strokovnih vprašanjih.

Zopet terorizem. Socijalisti so se vrli v zadnjem času na lesno delavstvo. Na shodih, ki so jih priredili, so se izjavljali za najostrejši boj proti vsem tistim lesnim delavcem, ki bi se ne hoteli pokoriti zahtevi socijalno-demokratske organizacije, ki je ta, da mora biti vsak lesni delavec organiziran, in sicer samo v njihovi in v nobeni drugi organizaciji. V tem smislu so že začeli postopati socijalno-demokratski zaupniki omenjene delavske stroke. Vse kaže, da bi se radi povzpeli do tistega terorizma, ki je vladal svoj čas pri zidarjih. Mi svetujemo sodrugom edino to, da naj se ne igrajo z ognjem. Če mislijo, da se jim to pot po sreči uvesti strahovladu, se temeljito motijo. Pri zidarjih ni šlo, pri marikateri drugi stroki ni šlo, pa tudi tu ne pojde! Tudi „Narodna delavska organizacija“ zahteva, da morajo biti vsi delavci organizirani, ker pomenja naravnost sramoto, če stoji v sedanjih tako slabih časih delavec izven organizacije — a pri tem je treba dati delavcem svobodo, da se organizirajo tam, kjer je njim po volji, tam, kjer vidijo več koristi! Nikakor ne bomo dopuščali, da bi socijalno-demokratski teroristi uganjali, kakor bi se jim poljubilo, pač pa bomo tudi v bodoče — in morda še bolj nego dosedaj — zastopali stališče, da morajo biti vsi delavci organizirani v delavskih strokovnih društvih, toda v takih, v katerih sami želijo biti vpisani. Slovenskemu delavcu mora biti popolnoma svobodna pot v vrste narodnih strokovnih organizacij! Vsaka ovira pri tem bo stita in potepšana. Ste na razumeli, sodrug!

DAROV!

— Na družinski zabavi „Adrije“ v Barkovljah dne 14. februarja so darovali oziroma

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je spetli svoje ime s Kneippovim kneippovo steno kava, kar je Kneippovsko območje, v kateri in različe ščitijo ljudske orjake.

Pozor
ob tej družbi:
Za 23 let redno
enake pomeni
tar ni v sami ni-
hoji postojati!

Obiskovanje mora biti ob 10. uri
in 12. uri.

Velezaloga kolonijalnega in specerijskega blaga,
deželnih pridelkov

M. TRUDEN - TRST

Riva Grumula št. 12. — Telefon št. 231 in 1645.

Glavna zaloga in samoprodaja moke
mlina „Luisen“ v Budimpešti.

Brzjavlj: TRUDEN — TRST.

Vinko Majdič, valjni mlin v Kranju

proizvaja najčistejšo pšenično moke in krmne izdelke.

Zastopstvo in zaloga za Trst, Kras, Istro in Furlanijo

Umberto de Caló — Trst — Via Lazzaretto vecchio št. 17.

Telefon: 23-84. — Brzjavlj: Umberto Caló — Trst.

Kontoristinja

perfektna korespondentinja v slovenščini,
nemščini in ital. neomadeževane prošlosti
se takoj sprejme.

Ozira se le na najboljšo moč. Plača
po dogovoru.

Ponudbe s prepisi spricheval — ka-
tera se ne vrnejo na

Zganjarna Robert Diehl, Celje.

Hans Scheidler

zobotehnik

Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9-1 in od 3-6.

Trst, Piazza C. Goldeni št. 5 II.

Velika zaloga v Trstu

Najcenejše ograje iz
žitne mreže, pohištvo
železno in iz madi

dobavlja, kakor je dokazano,
trdka

VALENTIN BERGMAN
GRADEC

Podružnica Trst
ul. Nuova št. 27.

Tel. 10-79. Cenik št. 1 zastoj.

Odvetnik

dr. Josip Ferfolja

v Trstu

via Molin piccolo št. 7. II.

sprejme takoj

pisarnovodjo in pisarni-
škega uradnika.

Slovenski urar

F. Pertot

Trst, ulica Caserma II

tik Ljubljanske kreditne banke

Briljantna ekzistenca

Za prodajo nove izborne kave (ne pe-
čeni ječmen) se iščejo

zastopniki

ki bi obiskovali zasebnike proti pro-
viziji 20%. Poskusni vzorci brezplačno.
Franc Marsner, Kr. Vinogradi 1573.

Cenejša kava!

Najfinejša Soja-Perl bobova kava, enako
pečena, izvrstnega okusa in izdatnosti.
Nikako žito ali pa sladje. Pošiljatve
na vse kraje Avstro-Ogrske. Poštne
pošiljatve netto 4 in pol kg.

K 4.80 poštne prost

Najcenejša in najboljša kavi enako blaga.

Žgelnica kave „Santosa“

Kralj. Vinogradi 1573, Češk.

Jšče se za prvovrstni mlin
zastopnik za Trst in Istro.

Isti mora biti v tej stroki dobrovpeljan
ter mora položiti kaveijo. Ponudbe pod
„Besonders tüchtig P 1185“ na Haasen-
stein & Vogler A. G. Dunaj I

Javljamo p. n. občinstvu, da smo na-
kupili VELIKE PARTIJE KRME in smo
radi tega v stanu ponuditi

BOSANSKI OVES	po kron 19.50
OGRSKI OVES	" " 18.50
ČEŠKI OVES	" " 17.50
BENEŠKE DROBNE OTROBI	" " 13.50

SENO PO DNEVNIM CENAM.

M. Fürstzewald & M. Brandollin, Trst

Via del Bosco šte. 50.

KABARET MAXIM

Ravnatelj-lastnik K. MAURICE. Pri glasovlju F. LEOPOLDI. Režiser BARKAY
SPORED OD 1. DO 16. MRCA 1914.

Causi Becker
opretar pevka
Ella Ferita
plesalka
Miizl Šadka
subreta
Risa Pechy
plesalka

Ena Dernay
deklamatorica
Frida Flora
pevka
Enrico Hoppé
posnemovalec
Anete Norden
pevka

Gusti Doré
komedijantka
Rita Rewik
transformatorica
Tedor Lindan
komik
Marija Edith
italijanska zvezda

PRIHOTEK TOČNO OB 9 URI ZVEČER. — KONEC ???

Vstopnina: I. prostor Kron 2, II. prostor Kron 1.

Trgovci! Peki! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegli dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodni in
naročate pri domači tovarni, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam J. J. SUBAN, Trst, Via Vassari 10.
se vam udani Telefon N. 2260.

preplačali vstopnino gg.: Jaka Pertot 2 K, Nik. Soviljanski 1 K, Ščuka 1 K, Čergol 1 K, Oulšin 1 K, Riko krčmar 1 K, Milanič Rudolf krojaški mojster, 1 K, Sreiko Martelanc 1 K.

— Za Ciril Metodov ples so darovali: Hrvatski Sokol Zadar K 25, g. Ivan K 20, gge. Deklevova K 4, Bandel K 4, gg. Bošnjec & comp. 16 kosov toletnih predmetov, 2 kartona z izkaznicami 20 K vrednosti, L. Žgur 4 buteljke desertne pišče, Vondraček 1 steklenico ruma, 1 škatljo čaja, 4 škatle bombonov, A. Žgur 1 buteljko vina, L. Ivančević 1 venec smokey, C. Kamenarović 6 steklenic refolke, I. Čergol 5 steklenic likerjev, K. Pfeifer 4 steklenice ruma, 2 steklenici likerja; ge. O. Dablinović Radimovč 1 žardinerio, L. Zwitter 2 buteljki vermoutha, M. Blankoni 10 parov klobas, 5 škatelj sardina in hren, F. dr. Pertotova pecivo, Schneller 2 buteljki refolke, S. Kallister 100 krofov, gđ. Milke 4 knjige, 1 galanterijski predmet, I. Komperle 6 p. klobas, J. Černigoj 20 p. klobas, gorčico, Zidar 100 žemljic, g. Jug 1 siko.

— O priliki svojega petdesetletnega delovanja na trgovskem polju je g. Fran Skopin daroval dne 5. 2. 1914. možki podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda 100 K. (Pomotoma izstalo iz „Edinosti“). Vriemu narodnjaku in uzornemu trgovcu ob tej priliki čestitamo, voščimo še mnogo mnogo let in želimo, da bi imel posnemovalcev.

„Družbi sv. Cirila in Metoda“ je nazkazal po „Kmetaki posojilnici ljubljanske okolice“ g. I. Koder, pošilni ravnatelj v p. K 1502. Na svatbi mladega Špana se je nabralo K 2023, vrolo je poslal g. Pogacnik. G. Ivana Dolenc v Trstu je poslal K 10—, katere je nabrala ob priliki svatbe g. Dolenceve in g. Jakopiča za „našo mljenko“. G. Mar. Hočevar v Strugah je poslal K 6—, nabranih na svatbi g. K. Fakulje. Na svatbi g. Josipa Oruntarja v Kobaridu se je nabralo K 17—, katere je poslal ga. Marija Gaberček. G. bančni uradnik Rudolf Sark je ob svoji poroki z gđ. Mar. Javnikarjevo daroval K 135. G. Jorip Orei je nabral na ženitnini g. Henrika Zorn št. 107 v Prvačini K 1320. Družbini nabiralniki v Trbovljah so bili tudi ta mesec zelo plodoviti. Marijivi g. blagajnik Fr. Oset je poslal iz tega vira K 3205. Sedaj je pridobil prvenstvo nabiralnik pri g. Jos. Letniku, pohvalo pa zaslužijo tudi oni pri Goropevčaku, Fortetu in Volkerju. Na gostiji Goznik v gostilni Golob v Vurbergu se je nabralo K 2—. Na svatbi g. V. Bona na Raki je nabrala g. Anica Hrstnikova za Družbo K 8—.

Vesti iz Goriške.

Slovensko gledališče v Gorici. Dramatični odsek „Sokola“ v Gorici naznanja, da prvo vso splošno želje danes, dne

1. marca t. l. v veliki dvorani Trgovskega doma igrokaz v petih dejanjih „Bratje sv. Bernarda“. Igra je dobro naštudirana in upamo, da bodo naši vrli igralci nudili tudi pri tej pomotivni igri mnogo užika. — Slovenci! pokažite jim, da cenite njihovo delo, s tem, da napolnite dvorano do zadnjega kotička. — Na zdar!

Telovadni nastop in veselica „Sokola“ v Divači 21. t. m. sta uspela nad vse pričakovanje dobro. Prvikrat je pokazal divaški Sokol sad delovanja tekom štirih mesecev svojega obstoja. Telovadnica in galerija ste se napolnili do zadnjega kotička, tako, da je preostali telovadec le na manjši prostor, kar ga je mogoče odmeriti za telovadbo ene vrste. 200 vstopnic je bilo prodanih k telovadbi. Poselja sta nas tudi po en brat gorilkega in ljubljanskega Sokola. Domačini in ožja okolica so bili častno zastopani. Točno ob 5 je zavrnil tamburaški zbor sokolske koračnice in vrata osmih telovadcev prikoraka k orodju. Točen nastop cele vrste in izvajanja vaj posameznih telovadcev so nadkrili vsa pričakovanja gledalcev, posebno pa več onih tujih narodnosti, ki so prišli k telovadnemu nastopu. Nastopivša vrsta je žela pri odkorakanju zavdušeno pohvalo, spremljano po zvokih sokolske koračnice. — Po polurnem odmoru se je uprizorila veseloliga „Raztresenca“, ki je splošno ugajala in gre vsa hvala pridnim igralcem in režiserju. — Ubrano petje molkega zbora po končani igri je bila zadnja točka, ki je pripravila veselo razpoloženje za večerno veselico in ples. Za hip se je dvorana izpraznila, da so jo pripravili za ples, med tem so gostje v gostilniških prostorih brata staroste pridno iskali sreče v bogato opremljenem srečolovu. Kmalu pa so zvalili zvoki pridnih tamburašev mladino nazaj v dvorano in še marsikateri stare kosti so izvajale okrogle gibe, kakor pred davnimi časi. Kdor je še ostal hladnokrvna, sta vrla brata Longin in Benjamin s svojimi dvospevi spravila v dobro voljo. Tako je šlo vse v najlepšem redu, le neki vsiljivi pek je hotel na vsak način spraviti v modo svoje na poseben način pečene in predpustno zavijene preste. Ko je vse prodal, je veselje še bolj narastlo, kajti vsak kupec je prišel do prepričanja, da mu bo preste najbolj teknila, če jo obesi na svoj nos. In naprej je šlo v veselju, dokler je zmanjkalo časa in prodajalcem materijala. — Vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu moralnemu ali gmožnemu uspehu te lepe prireditve, bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala. — Na vestransko željo se ponovi v nedeljo, dne 1. marca, nastop telovadcev, igra in petje. Tudi brata Longin in Benjamin bodeta še enkrat povedala v dvospevu svoje življenjske dogodke. Začetek točno ob 4 pop. Vstopnina za odrasle 50 vinarjev, za otroke 20 vin.

Iz Gorice. Sredi avgusta minolega leta so obhajali na Barbani skozi več dni slovesno petdesetletnico kronanja Device Marije. Ljudstva — tudi slovenskega — bilo je mnogo vsak dan. K sklepu je bila silajna procesija z D. M. na otok Gradež. Vse to je opisal laiki „Ecov-Popolo“ prav natanko — z opazko, kako da je hotel hudobni duh z oblaki in z dežjem popačiti ves program, pa da se mu ni posrečilo.

Tega krivoverskega odstavka, kakor a bi bil ali duh gospodar vremena, ni list popravil v naslednji številki. Nad njim so se „grazali“ celo navadni Goričani. Pričakovali smo, da se oglasi oni duhovniški odbor (consilium vigilantiae) ter da pove jasno, da je le Bog gospodar lepega in grdega vremena, zato da so molitve in prošnje ne le pri sv. maši, ampak tudi med litanijami. Ker se ni nihče zganil, izgovorili so se gg. s počitalcami. Kmalu pa je pokazalo, da so bili na delu in sicer proti „Gorici“ in „Primorskemu listu“. Zakaj — bila sta oba obsojena v posebni slovenski okrožnici, češ, da sta indirektno povzročila izvolitev samostojnih deželah poslancev, da sta indirektno nastopila proti abstinenči itd.

Ker sta pa lista kljub temu dalje izhajala in se za novo leto po navadi priporočala, — treščila je na to druga latinska okrožnica med duhovščino, ki prepoveduje pod grehom vsako sodelovanje in širjenje že prepovedanih listov — in sicer zato, ker je večina duhovnikov indirektno podpirala lista s tem, da ni prečitala z lece poprejšje prepovedi — in ker sta lista ob novem letu indirektno šuntala ljudstvo proti domačemu školu in njegovi oblasti. Pri koncu je žugal ukaz še s hujšim, če bi to ne izdalo. Zdal pa, ljudje božji, povejte nam, kaj bo šle takrat, kadar bodo streljali in gmeli topovi z gorilkega grada dol indirektno kar na škofijo?

Kam naj zdaj pišejo za potrebo duhovnikov? Pa saj jih je vedno manj! — Zdal je v vrtincu zaslužni I. K. Seveda so laški na razpolaganje. Mnogo jih pastiruje na naši strani. Morda jih je poprej tudi kaj doletelo od Lege — vsaj v djaških letih. Zdal se pri nas uči slovensko — in ljudje se jim smejejo celo v cerkvi. Celo po dve duhovniki imajo na skrbi. Naši pa —

Poreče kdo: Sij imate naračaja v novem malem semenišču. Ali od tega luksurijoznega zavoda bo imela naša domovina jako malo! Škoda milijonov.

„Naš čolnč otimmo!“ Samobran! To je naša potreba!

Kdo spoštuje nas in naš jezik? Glejte n. pr.: pred par leti sta prišla z daljnega severa dva duhovnika. Prvi si je izbral izmed dveh deželnih jezikov laškega. Učil se ga je pridno — tako, da je v njem že prav gladko „konvertiral“. Zdal je premeščen med Slovake. Kaj mu tam hazne toskanščina?

Drugi, Prus, penzionist, oprjel se je z vso vsemno slovenščine ter je vzel že 100 lekcij pri učitelju R. Ta bela vrana se imenuje: Josip Müller.

Mali oglasi

Gospodična želi službo v trgovini ali tobakarni. Ponudbe pod „Zanossiliva“, glavna pošta, Gorica. 156

Hotel-Restaurant-Buffer Kosič

ulica Carradori št. 15 (vokal ulice Geppa). — Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen obisk, kjer se dobi več vrst vina in pivo Dreher, vsakovrstna gorila in mrisla jedila ob vsakem času. Soba za prenočišče od 2 K naprej. HINKO KOSIČ, lastnik. 174

Mlekarna-slaščičarna

obstoječa še mnogo let — mesečni dobiček 220 kron. Izredna prilika za samsko žensko, se takoj po ceni prodaja v ul. delle Acque št. 9. 172

Mesnica Josip Zobec

Via degli Ap- plari št. 5. Škerklja-Sv. Peter. — Velovsko meso prve vrste po K 120 do 136. 175

Meblirana soba

— ali brez iste, za oddati v ulici Commerciale 9, pritišče. 337

Nova brivnica

Via Belvedere št. 4 se priporočam slavnemu občinstvu. Udani Muljevič Jurij, bivši pomočnik V. Gjurma. 3006

Odda se meblirana soba v ulici Miramar št. 23, vrata 13. 160

Odda se solčna, na novo meblirana soba s prostim udom. Belvedere 23, II, le vo. 168

Odda se soba in sobica s hrano v ul. Bochetto 40, polunadstropje, vrata 2. 171

Odda se meblirana soba v ulici Bochetto 40, II, vrata 8. 170

Odda se postelja mladenci v ulici Coroneo 1, V, demo. 169

Proda se kukijsko pohištvo. — S. Marco št. 13, II, n. 176

Prodajo se vrata, okna, stopnice, umivalnik, okenški stebri itd. v ulici Piccardi št. 18. 177

Proda se vso odpotovanja ljudska kuhinja. S. Zennone 8. 166

Mladenci star 20 let, leprga vedenja, išče boljše službe v Trstu. Nastop 14. marca. Ponudbe „Pošto lafeče št. 525“, Koper. 163

Sprejme se kontorist ali kontoristinja

z znanjem slovenskega in hrvatskega jezika, stenografije in strojepisja. Prosilci, ki so zmožni tudi še laščine, — — — dobijo prednost. — — —

Ponudbe pod „Poštini predal 47“, Ljubljana.

Živnostenska banka v Pragi

Ekspozitura Gradež.

Podružnica v Trstu.

Ekspozitura Opatija.

Dne 15. marca 1914 ob 10. uri dopoldne

se vrši

v dvorani palače Živnostenske banke v Pragi, na Přikopih 30

redni občni zbor delničarjev

Živnostenske banke v Pragi

h kateremu se vabijo s tem k glasovanju upravičeni p. n. delničarji.

SPORED:

1. Letno in računsko posojilo.
2. Poročilo računskih preglednikov.
3. Predlog upravnega sveta k razdelitvi čistega dobička.
4. Volitev upravnega sveta.
5. Volitev nadzornega sveta.

Gospodje delničarji, ki se žele tega občnega zbora udeležiti, naj blagovolijo v dokaz glasovalne pravice po § 12. bančnih pravil potrebno število delnic, v kolikor so z dnem 31. decembra m. l. v delničarskih knjigah na njih ime vknjižene, položiti pri blagajni v Pragi, oziroma pri blagajnah podružnic, najkasneje do 8. marca t. l. proti prejemu legitimacije. Bilanca in račun dobička in izgube je gospodom delničarjem na vpogled v bančnih prostorih.

V PRAGI, dne 26. svečana 1914.

Upravni svet.

Člen 12. pravil se glasi: Na občnem zboru glasovati upravičen je oni, kdor ima najmanj 20, na njegovo ime se glasečih in dne 31. decembra predloženega leta v delničarskih knjigah kot njegova last označenih delnic. Kdor ima več delnic, ima za vsakih nadaljnjih 20 delnic en glas več. Delnice, ki so potrebne k izvrševanju glasovalne pravice, se morajo 8 dni pred občnim zborom z nedospelimi kuponi vred položene pri blagajni, ki jo v to določi upravni svet.

(Nenaročeni ponatiski se ne plačujejo).